

Integriteit

Geheimhoudingsverplichting en het bijbehorende verschoningsrecht, onafhankelijkheid en partijdigheid zijn de 'kroonjuwelen' van de advocatuur. Het monopolie dat op veel procesterreinen voor advocaten bestaat, verplicht tot een goed systeem van zelfregulering en dus ook regulering van kwaliteit. Dit betekent dat strenge eisen moeten worden gesteld, zowel aan elke advocaat dan wel zijn kantoor als aan de beroepsorganisatie. Tegenstrijdige belangen moeten worden voorkomen, controle op geheimhouding, onafhankelijkheid tegenover de cliënt en financiële integriteit (niet excessief declareren, derdengelden correct beheren) dienen gewaarborgd te zijn.

Door de NOVA zijn diverse andere kwaliteitsinstrumenten ontwikkeld naast de beroepsopleiding en de Permanente Opleiding, zoals de Verordening op de Beroepsaansprakelijkheid 1990, de Samenwerkingsverordening 1993 en de Boekhoudverordening 1998. Ze vallen onder de noemer integriteit en (dus ook) onafhankelijkheid. Het vijfhonderdééenzestig(!) pagina's tellende Vademecum Advocatuur Wet- en Regelgeving 2005 is een neerslag van ruim 50 jaar ontwikkeling in de beroepsgroep, waarvan een zeer belangrijk deel kwaliteit betreft, niet alleen in de 12 Verordeningen maar ook in de Richtlijnen, Aanbevelingen. Ook de Gedragsregels voor Advocaten 1992 zijn merendeels als een neerslag van kwaliteitsbeleid te benoemen, ook al stond het woord kwaliteit daarbij toen niet voorop. Advocaten moeten informatie over hun cliënten vertrouwelijk behandelen. Daarnaast dienen ze onafhankelijk te zijn, een adequate boekhouding te voeren en zorgvuldig met het geld omgaan dat zij eventueel uit naam van hun cliënt ontvangen.

Kortom: een advocaat dient integer te zijn. De belangen van de cliënt moeten zorgvuldig worden bewaakt. Dat houdt bijvoorbeeld ook in dat het kantoor voldoende met haar cliënt communiceert en er alles aan doet deze zoveel mogelijk op de hoogte houdt van de voortgang van haar zaak. Het middels Verordeningen en Gedragsregels gebonden zijn betekent niet per definitie dat de integriteit gewaarborgd is. Het is dan ook uitermate belangrijk dat kantoren de integriteitvereisten goed opnemen in het bedrijfsproces.

Gedragsregel 7 bepaalt bijvoorbeeld dat advocaten zich niet mogen belasten met de behartiging van twee of meer partijen indien de belangen van deze partijen tegenstrijdig zijn. Het advocatenkantoor zal intern aantoonbare afspraken moeten maken ter naleving van de gedragsregel. Gedacht kan worden aan het maken van een werkinstructie hoe tegenstrijdige belangen te ontdekken, eenduidige registratie van cliënt en wederpartij gegevens in een dossierbeheersysteem en het periodiek onderling bespreken van nieuw ingenomen zaken.

Aandacht besteden aan de integriteitsvereisten brengt dus met zich mee dat het advocatenkantoor concrete aantoonbare afspraken heeft gemaakt en deze duidelijk in het bedrijfsproces heeft geïncorporeerd. Pas dan is de integriteit toetsbaar gewaarborgd.